

Σεμινάριο: Τεκμηρίωση της μουσικής ζωής στην Ελλάδα (Κ1ΣΕΜ)

Μαγδαληνή Καλοπανά, Τάσος Κολουδάς

4ο μάθημα, «Μεθοδολογία έρευνας»
10 Απριλίου 2024, αίθουσα 920, 12:00

Πότε κάνουμε μία έρευνα;

- ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΖΗΤΕΙ ΛΥΣΗ!

ΕΙΔΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

(Robson 2010, 105)

Ερώτημα

- συλλογή δεδομένων
- απάντηση στο ερώτημα

(Creswell 2016, 3)

Τι είδους έρευνα κάνουμε;

Ερωτήματα μετρήσιμα → ποσοτική έρευνα

Ερωτήματα περιγραφόμενα → ποιοτική έρευνα

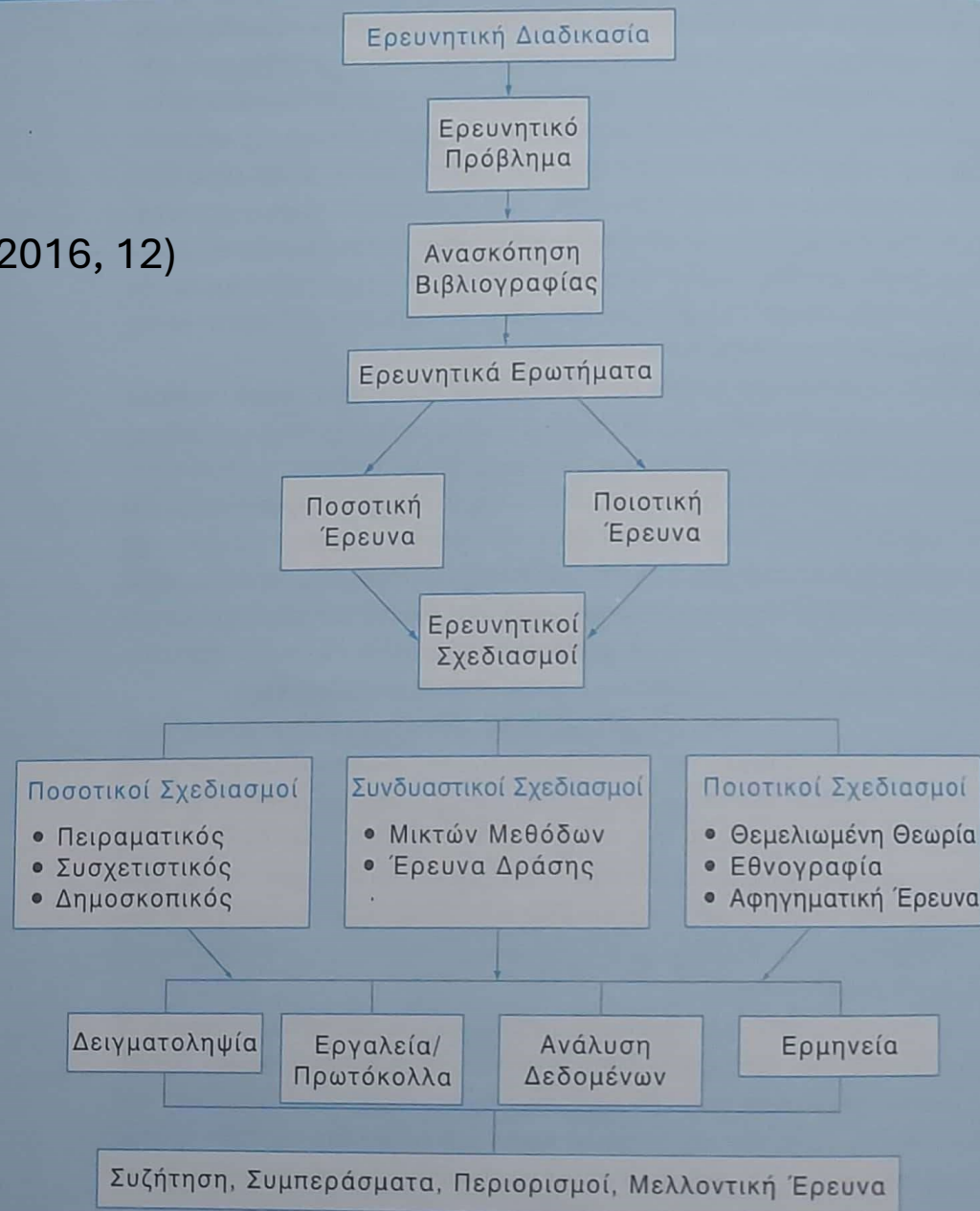
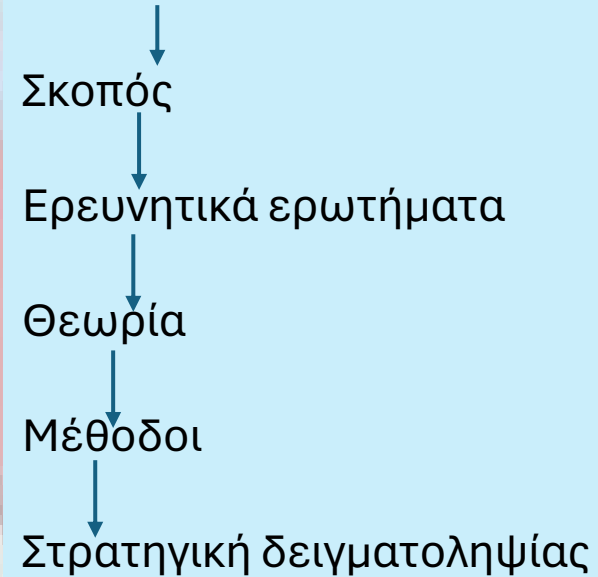

Η διαδικασία της έρευνας έχει 6 στάδια

1. Αναγνώριση ενός ερευνητικού προβλήματος
2. Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας
3. Προσδιορισμός του σκοπού της έρευνας
4. Συγκέντρωση των δεδομένων
5. Ανάλυση κι ερμηνεία των δεδομένων
6. Αναφορά κι αξιολόγηση της έρευνας

(Creswell 2016, 8)

(Creswell 2016, 12)

Ερευνητικό σχέδιο

(Robson 2010, 100-102)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Περιγραφή ενός προβλήματος μέσω **περιγραφής τάσεων** / εξήγησης σχέσης ανάμεσα σε **μεταβλητές**
- Ανάθεση σημαντικού ρόλου στη **βιβλιογραφία** → υπόδειξη ερευνητικών ερωτημάτων και της
- Διατύπωση δηλώσεων σκοπού, ερωτημάτων και υποθέσεων με **συγκεκριμένο, μετρήσιμο και παρατηρήσιμο** χαρακτήρα.
- **Συλλογή αριθμητικών δεδομένων από έναν μεγάλο αριθμό ανθρώπων** → εργαλεία με προκαθορισμένες ερωτήσεις και απαντήσεις
- Ανάλυση τάσεων / σύγκριση ομάδων/συσχέτιση μεταβλητών με **στατιστική ανάλυση** και σύγκριση με προβλέψεις και παρελθοντικές μελέτες.
- Συγγραφής της αναφοράς της έρευνας με **τυποποιημένες δομές** και **αντικειμενική προσέγγιση**.

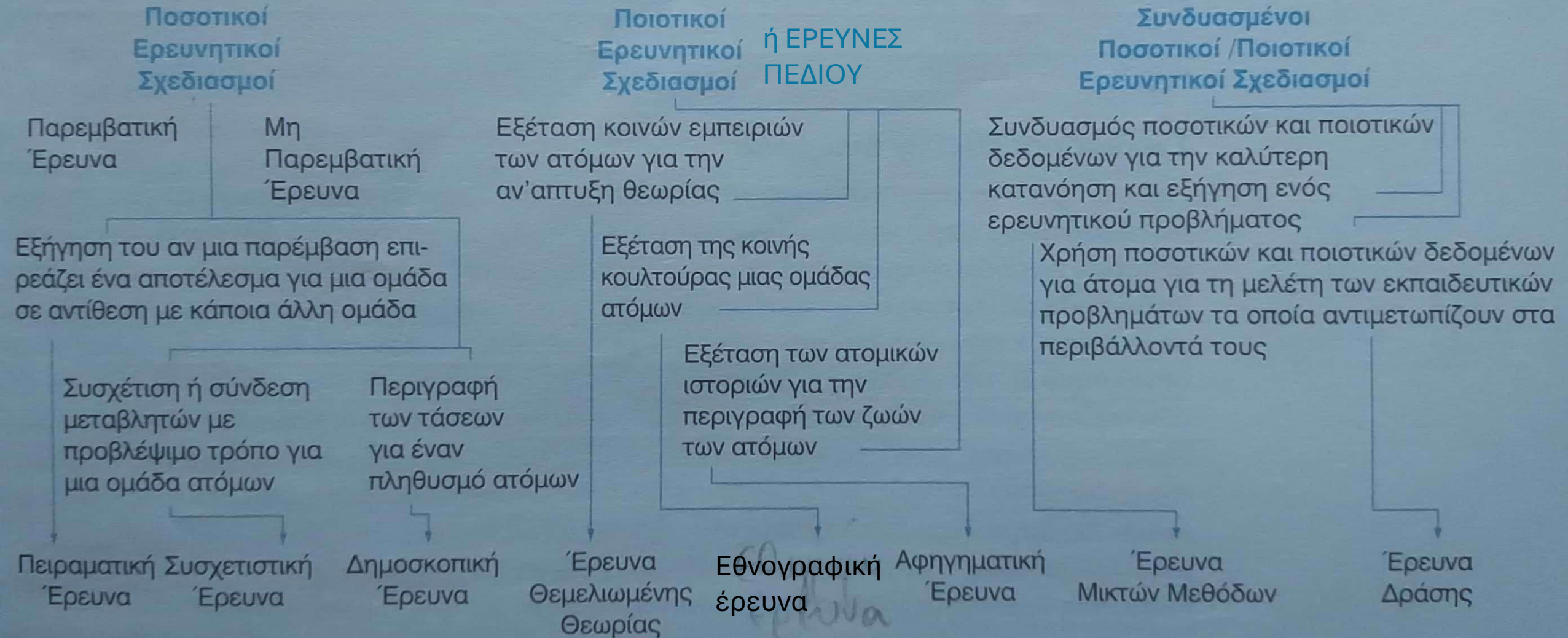
(Creswell 2016, 13)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- ❖ Διερεύνηση προβλήματος και **κατανόηση ενός κεντρικού φαινομένου**
- ❖ Ανάθεση δευτερεύοντος ρόλου στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, αλλά **αιτιολόγηση του προβλήματος**
- ❖ Δήλωση σκοπού και ερευνητικών **ερωτημάτων με ανοικτό τρόπο** → καταγραφή εμπειριών συμμετεχόντων
- ❖ **Συλλογή δεδομένων με βάση τις λέξεις** (λ.χ. από συνεντεύξεις) ή τις **εικόνες** (λ.χ. φωτογραφίες) από **μικρό αριθμό ατόμων** → εξασφάλιση απόψεων συμμετεχόντων
- ❖ Ανάλυση δεδομένων με **περιγραφές και θέματα** → **ανάλυση κειμένου** → **ερμηνεία σημασίας ευρημάτων**
- ❖ **Συγγραφή αναφορά με ευέλικτες/αναδυόμενες δομές** → **συμπερίληψη υποκειμενικού αναστοχασμού και μεροληψίας ερευνητών.**

(Creswell 2016, 16-17)

Είδη Ποσοτικών και Ποιοτικών Ερευνητικών Σχεδιασμών και οι Πρωταρχικές Χρήσεις τους

Προκαθορισμένα
σχέδια (ποσοτικά)

Πειραματικό σχέδιο

Ημιπειραματικό σχέδιο

(Ημι)πειραματική δειγματοληπτική έρευνα

Μη πειραματική μελέτη

(Robson 2010, 99-100)

Ευέλικτα
σχέδια
(ποιοτικά)

Μελέτη θεμελιωμένης θεωρίας

Μελέτη περίπτωσης

Πολλαπλή μελέτη περίπτωσης

Εθνογραφική μελέτη

(Robson 2010, 100-102)

ΠΛΑΙΣΙΟ 6.1			
Συγκρίνοντας τις ερευνητικές παραδόσεις στην ποιοτική έρευνα			
	Θεμελιωμένη θεωρία	Εθνογραφία	Μελέτη της περίπτωσης
Επίκεντρο	Ανάπτυξη μιας θεωρίας που θεμελιώνεται στα δεδομένα από το πεδίο	Περιγράφει και ερμηνεύει μια πολιτισμική και κοινωνική ομάδα	Ανάπτυξη μιας εις βάθος ανάλυσης μιας μεμονωμένης περίπτωσης ή πολλαπλών περιπτώσεων
Επιστημονικός κλάδος από τον οποίο προέρχεται	Κοινωνιολογία	Πολιτισμική ανθρωπολογία, Κοινωνιολογία	Πολιτική επιστήμη, Κοινωνιολογία, αξιολόγηση, μελέτες του ασταχού χώρου, πολλές άλλες κοινωνικές επιστήμες
Συλλογή δεδομένων	Τυπικά συνεντεύξεις με 20-30 άτομα για να «διαποτιστούν» οι κατηγορίες και να εκτεθεί λεπτομερώς μια θεωρία	Πρωταρχικά παρατήρηση και συνεντεύξεις κατά τη διάρκεια μιας εκτενούς περιόδου στο πεδίο	Πολλαπλές πηγές – τεκμήρια, αρχεία, συνεντεύξεις, παρατηρήσεις και φυσικά τεχνουργήματα
Ανάλυση δεδομένων	Ανοικτή κωδικοποίηση, αξονική κωδικοποίηση, επιλεκτική κωδικοποίηση, δεσμευμένος πίνακας	Περιγραφή, ανάλυση, ερμηνεία	Περιγραφή, θέματα, ισχυρισμοί
Μορφή αφήγησης	Θεωρία ή θεωρητικό υπόδειγμα	Περιγραφή της πολιτισμικής συμπεριφοράς μιας ομάδας	Εις βάθος μελέτη μιας «περίπτωσης» ή «περιπτώσεων»
(Συντομευμένο από τον Cresswell, 1998, σ. 65.)			

(Robson 2010, 195)

Σεμινάριο (Κ1ΣΕΜ) 2ο
μάθημα (27.3.2024)

Μελέτη περίπτωσης

Ανάπτυξη λεπτομερούς και εις βάθος γνώσης σχετικά με μία μοναδική «περίπτωση» ή έναν μικρό αριθμό σχετιζόμενων «περιπτώσεων».

Οι λεπτομέρειες του σχεδίου ανακύπτουν κατά τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων.

ΤΥΠΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Επιλογή μιας μοναδικής περίπτωσης (ή ενός μικρού αριθμού σχετιζόμενων περιπτώσεων) μίας κατάστασης, ενός ατόμου ή μιας ομάδας που μας ενδιαφέρει ή μας απασχολεί
- Μελέτη της περίπτωσης στο πλαίσιο της
- Συλλογή πληροφοριών μέσω ενός εύρους τεχνικών συλλογής δεδομένων, που περιλαμβάνουν την παρατήρηση, τη συνέντευξη και την ανάλυση τεκμηρίων

(Robson 2010, 105)

Παράδειγμα ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

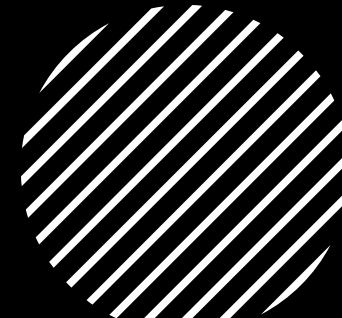
Καλοπανά, Μαγδαληνή. «Η Ομότιμη Ανατροφοδότηση στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: έρευνα σε ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ», *Ανοικτή Εκπαίδευση / Open Education* **18, 1 (2022), 235-254**. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/22882>

ii. Παράδειγμα ΜΙΚΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μαγδαληνή Καλοπανά. «Η ιστορική θεώρηση της έντεχνης ελληνικής μουσικής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Έρευνα μικτής μεθοδολογίας.», *HejMec* **11 (12.2022), 1-48**. <http://hejmec.eu/journal/index.php/HeJMEC/issue/viewIssue/12/12>

Δεδομένα έρευνας πεδίου

Εξασφάλιση πρόσβασης (επικοινωνία Διδασκόντων)

Παρατήρηση (σημειώσεις - ημερολόγιο ερευνητή/τριας)

Συνεντεύξεις

Έγγραφα

Οπτικοακουστικό υλικό

ΕΡΓΟ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

1. Επισκόπηση: υπάρχουσες πληροφορίες, πλαίσιο και προοπτική, λόγος διεξαγωγής, ζητήματα υπό διερεύνηση, σχετική βιβλιογραφία

2. Διαδικασίες: καθήκοντα κατά τη συλλογή δεδομένων

- i. Διακανονισμοί πρόσβασης
- ii. Διαθέσιμοι πόροι
- iii. Πρόγραμμα δραστηριοτήτων συλλογής δεδομένων – χρονικοί περίοδοι

3. Ερωτήματα → πιθανές πηγές απόδειξης & πίνακας δεδομένων

4. Παρουσίαση

- i. Περίγραμμα αναφοράς
- ii. Χειρισμός συνόλου τεκμηριωμένων αποδείξεων που συγκεντρώθηκαν
- iii. Ακροατήριο/α

(Robson 2010, 218)

ΕΡΓΑΛΕΙΟ: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ <https://polymnia.music.uoa.gr/admin/items/create>

Αρχείο Εργαστηρίου Ελληνική

Αναζήτηση...

📅 Πίνακας ελέγχου

📄 Τεκμήρια

👤 Πρόσωπα

🏢 Όργανα (μέσα εκτέλεσης)

🔗 Συλλογές

📍 Τόποι

✍️ Σημειώσεις

🔍 Τεκμηρίωση

☰ Διαχείριση ενεργειών

🕒 Ιστορικό

👤 Το προφίλ μου

🔑 Αποσύνδεση

Δημιουργία Τεκμηρίου

Δημιουργός *

Alternative Title

Τίτλος πρωτοτύπου, ή εναλλακτική γραφή στο λατινικό αλφάβητο, στην περίπτωση που η πρωτότυπη γραφή δεν ήταν στο λατινικό αλφάβητο.

Τύπος *

Παρακαλώ επιλέξτε ▾

Γλώσσα

Περιγραφή

Συλλογή *

Σχόλια

Παράγραφος ▾

B I U @ ⋮ ⋮ ≡ ▾ ⋮ ⋮ “ 📅 🗨 ▾ 🖼 ▾ ℹ ↶ ↷

bitstream

Τίτλος *

Όργανα (μέσα εκτέλεσης)

Θέση τεκμηρίου *

polymnia.music.uoa.gr ▾

Ημερομηνία

δημιουργίας του πρωτοτύπου (π.χ. χρονολογία έκδοσης)

Σύνδεσμος

Σχετικός πόρος σύμφωνα με ένα τυπικό σύστημα αναγνώρισης (handle)

Γονική εγγραφή

Παρακαλώ επιλέξτε ▾

Κατάσταση *

☐ Ενεργό

☒ Εκκρεμεί

☐ Ανενεργό

Αποθήκευση

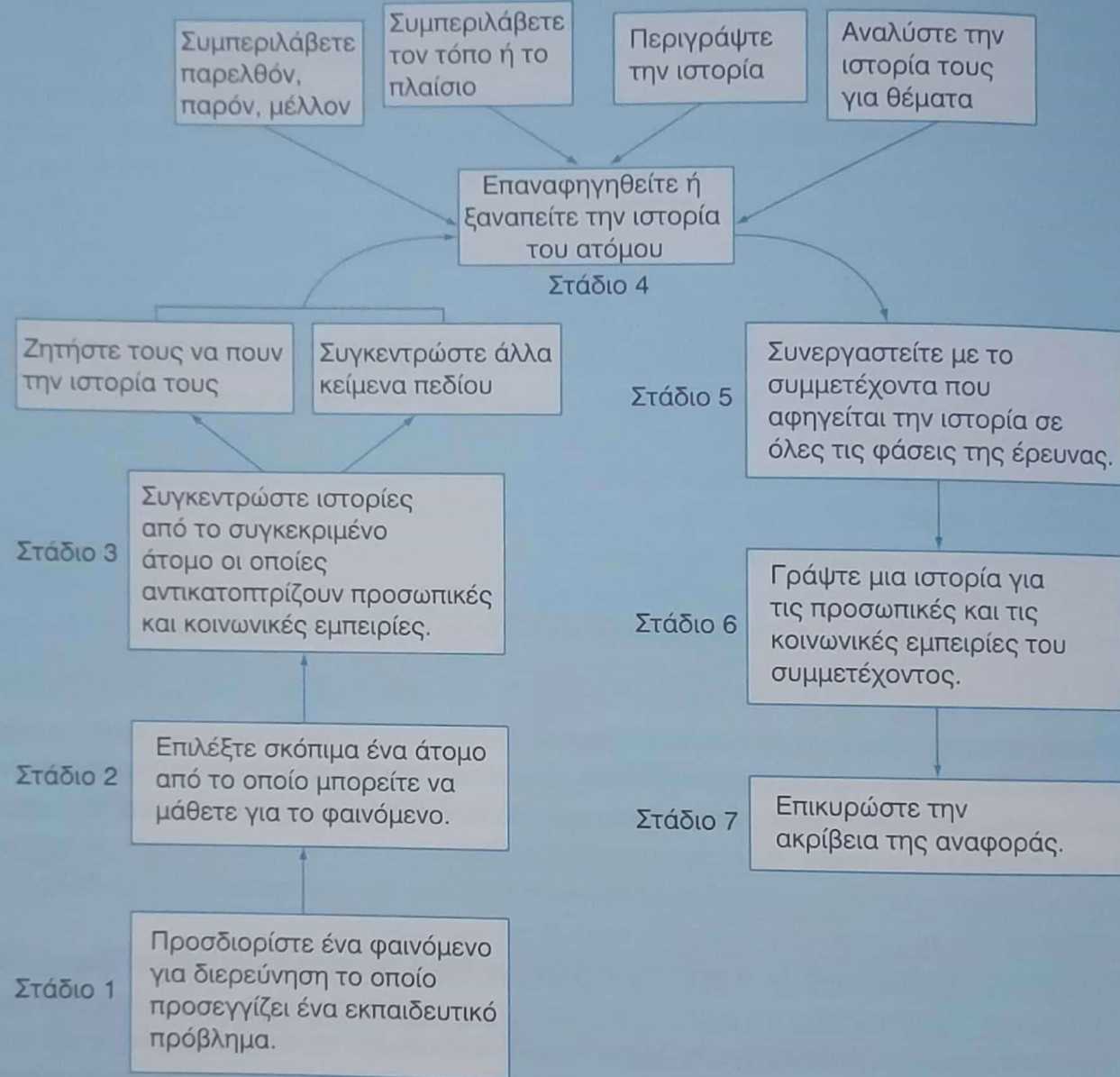
ΖΩΗ

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΣΧΗΜΑ 13.8

Στάδια στη Διεξαγωγή της Αφηγηματικής Έρευνας

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Θέμα:

Ώρα:

Ημερομηνία

Τόπος:

Άτομο που παίρνει τη συνέντευξη:

Άτομο που δίνει τη συνέντευξη:

Περιγραφή έρευνας στο άτομο που δίνει τη συνέντευξη: σκοπός, άτομα και πηγές δεδομένων (δειγματοληψία), ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων/ευρημάτων, διάρκεια συνέντευξης. Το άτομο διαβάζει κι υπογράφει το έντυπο συναίνεσης. Λειτουργία μαγνητοφώνου.

Ερωτήσεις (σύντομες και ανοικτές):

1. [Ερώτηση μεγάλης περιήγησης ή σπάσιμο του πάγου: εύκολα κατανοητή, γενική]
2. - 4. [κεντρικές ερωτήσεις πάνω στα ερευνητικά ερωτήματα. Επιπλέον ερωτήσεις όπου χρειαστεί. Προσοχή ωστόσο: οι πολλές ερωτήσεις καθοδηγούν τη συζήτηση σε προκαθορισμένα δεδομένα!]
5. Βολιδοσκοπήσεις – διευκρινιστικές ερωτήσεις

Tips!

- Χρόνος για σημειώσεις ερευνητή/ερευνήτριας
- Απομνημόνευση ερωτήσεων για ελαχιστοποίηση απώλειας οπτικής επαφής
- Σχόλια κλεισίματος: ευχαριστίες, διαβεβαίωση για εμπιστευτικότητα απαντήσεων, πρόταση άλλων ατόμων προς συνέντευξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Robson, Colin. 2010. *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. Μτφρ. Βασιλική Νταλάκου, και Κατερίνα Βασιλικού. Αθήνα: Gutenberg (β έκδοση).

Creswell, John W. 2016. *Η Έρευνα στην Εκπαίδευση-Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. Επιμ. Χαράλαμπος Τσορμπατζούδης. Μτφρ. Νάνσυ Κουβαράκου. Αθήνα: Ίων.

Καλοπανά, Μαγδαληνή. «Η Ομότιμη Ανατροφοδότηση στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: έρευνα σε ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ», ***Ανοικτή Εκπαίδευση / Open Education* 18, 1 (2022), 235-254**. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/22882>

Μαγδαληνή Καλοπανά. «Η ιστορική θεώρηση της έντεχνης ελληνικής μουσικής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Έρευνα μικτής μεθοδολογίας.», ***HejMec* 11 (12.2022), 1-48**. <http://hejmec.eu/journal/index.php/HeJMec/issue/viewIssue/12/12>